

**АНАЛИЗ НА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ И
ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕЗУЛТАТИ ЗА 2013 ГОДИНА
на
“ОБЩИНСКИ ПЪТНИЧЕСКИ ТРАНСПОРТ” ЕООД
гр.Габрово**

“Общински пътнически транспорт” ЕООД гр.Габрово е регистрирано от Габровски окръжен съд с Решение № 861 от 25 юни 1997 година / публ. ДВ бр.43 от 15.04.1998 г./ Дружеството е лицензиран превозвач съгласно изискванията на Закона за автомобилните превози и Наредба 33 на МТИТС. Извършва обществен превоз на пътници чрез обслужване по приета от Общинския съвет транспортна схема, с утвърдени маршрути и разписания, по редовни и допълнителни линии, съгласно сключен с Община Габрово договор, както и случайни и специализирани превози.

I. Търговско-експлоатационна дейност

“Общински пътнически транспорт” ЕООД обслужва 46 линии с 1892.1 км двупосочна маршрутна дължина.

От тях с автобуси :

- вътрешноградски линии 20 броя с обща дължина 359.4 км ;
- междуселищни линии 22 броя с 1475 км обща дължина
в това число

от Общинската транспортна схема 15 линии – 471 км.;
от Областна транспортна схема 4 линии - 218 км
от Републиканска транспортна схема 3 линии - 786 км.

С тролейбуси обслужва вътрешноградски линии 4 броя – 57.7 км маршрутна дължина, но от м.април 2013г. временно се изпълняват от автобуси.

Обемните показатели на дружеството от осъществяваната основна дейност са :

Показатели	Мярка	2011г.		2012 г.		РЪСТ	
		Дружество	В т ч градски линии	Дружество	В т ч градски линии	Дружество	В т ч градски линии
Пробег	хил. км	3973	2209	3867	2120	/2.67/	/4.03/
Пътници	хил п/ка	3881	3003	3658	2840	/5.75/	/5.43 /
Пътник км	хил п/км	56245	27710	52439	25020	/6.77/	/9.71/

Показатели	Мярка	2012г.		2013 г.		РЪСТ	
		Дружество	В т ч градски линии	Дружество	В т ч градски линии	Дружество	В т ч градски линии
Пробег	хил. км	3867	2120	3908	2084	1.06	/1.70 /
Пътници	хил п/ка	3658	2840	3666	2848	0.22	0.28
Пътник км	хил п/км	52439	25020	52509	25090	0.13	0.28

От изнесените данни е видно :

- Изминатият пробег е увеличен с 1.06 % или 41 хил. км спрямо предходната 2012 година. Увеличението изразено в общия пробег е за сметка на увеличението пробега на междуградския превоз със 77 хил.км. и намаление в градския транспорт с 36 хил.км.
- Броят на пътниците в градския транспорт е увеличен с 0.28 % или са превозени по-вече 8 хил. пътника спрямо предходната 2012г.

По показателя - превозени пътници в градския транспорт е видно, че докато 2011 – 2012 тенденцията за намаление се увеличава до 5,43% или 163 хиляди по-малко в сравнение с 2011 година, то 2012-2013 са превозени 8 хил.пътника по-вече 2013г. спрямо 2012г.

Анализирайки тези показатели спрямо предходните години се налага извода, че тенденцията за намаляване на ползващите услугите на градския транспорт е нарушена в посока увеличение на ползващите услугата.

Превозените пътници в междуградския транспорт 2012г.- 2013г. се запазва броят 818 хил.пътника.

II. Технико – технологично състояние и кадрово обезпечаване

За осъществяване на основната дейност към 31.12.2013 година дружеството разполага със 78 бр. транспортни средства, от които 65 броя автобуси

- за вътрешноградски превози – 53 бр. превозни средства;

в това число :

- тролейбуси – 13 бр.;

- автобуси - 40 бр.

от тях :

- съчленени – 4 бр.;

- соло - 36 бр.;

- за междуселищни превози – 25 бр. автобуси.

Големи усилия се полагат за да се поддържа автопарка в добро техническо състояние. Обновяването на наличните МПС е вече крайно належащо предвид предмета на дейност на дружеството. Основните марки автобуси, обслужващи градския транспорт имат година на производство съответно за марка ИКАРУС 1985 – 1988 година и за марка МАН -1989 година. Автобусите, обслужващи междуселищния транспорт са произведени през периода 1985 – 1989 година. Изключение правят автобусите марка МЕРЦЕДЕС – четири броя с години на първоначална регистрация 1992, 1996 и 1999. Сравнително по-нови са автобусите марка ФОРД, които фирмата е закупила със собствени средства в периода 1998-2005. Към 31 декември 2012 дружеството експлоатира при условията на финансов лизинг един автобус марка ISUZU – производство 2009 г. и един автобус по договор за наем марка БЕРХОВ.

Спрямо изминатия пробег автобусите са съответно 29,5 % с пробег до 500 000 километра и 70,5 % с пробег над 500 хиляди километра.

Съгласно технологичните норми редовно се извършва профилактика на превозните средства / ТО 1 и ТО 2 / в сервиза на фирмата. Цялостното положително отношение към ремонта и подържането както на превозните средства, така и на съоръженията необходими за работата на ел. транспорта все още дава възможност за изпълнение на експлоатационните задачи на дружеството.

Към 31.12.2013 година в дружеството работи 200 бр. персонал нает по трудово правоотношение :

<u>Групи персонал</u> <i>/ без лицата в отпуск по майчинство /</i>	<u>Списъчен</u> <u>Брой</u>	<u>Относителен</u> <u>дял</u>
Ръководни служители в това число по договор за управление	5	2.5
Аналитични специалисти	6	3.0
Технически и приложни специалисти	4	2.0
Административен персонал	14	7.0

Персонал зает с услуги на населението	26	13.0
Квалифицирани работници	35	17.5
Оператор на транспортни средства	97	48.5
Ниско квалифицирани работници	13	6.5
Общо:	200	100.0

От структурата на персонала е видно, че 61.5 % от общия персонал е пряко зает в производството – 48.5 % шофьори и 13.0 % кондуктори. Намалението на персонала 2013г.спрямо 2012г.е 2.5% или 5 бройки.

Разработени са вътрешни правила за организация на работната заплата със строги санкции за нарушение на технологичната и финансова дисциплина.

Прилагат се вътрешните правила за стимулиране икономията / санкциониране преразхода / от материални разходи, което оказва необходимия, търсен от ръководството ефект за икономично изразходване на основните производствени материали – гориво, масла, антифриз и автомобилни гуми. При средно списъчен персонал 223 бр. и 578 лева средна месечна работна заплата за 2011 година през 2012 година средносписъчния персонал е 210 бр. с 602 лева средномесечна работна заплата и за 2013г. персонал 200 бр.с 637 лв.средномесечна заплата. Персонала е намален с 5,8 % , а средната работна заплата е нараснала с 4,15% за 2011г.- 2012г.,а 2012г – 2013г.персонала намалява с 5%,а срдната работна заплата е нараснала с 5.81%.

III. Финансово - икономически анализ

Приходите на дружеството се формират от два източника. Относителния дял на собствените приходи от дейността / в раздел "Б" в ОПР/ представлява 95 %, а дела приходите от финансиране / от правителството/ е 5 %.

Приходите от дейността на дружеството за финансовата 2013 година са в размер на 4 273 хил. лева.

Относителния дял по видове дейности е както следва:

1. Приходи от основна дейност / вътрешноградски и междуселищни превози /	4048 хил.лв	94.73 %
2. Приходи от наемна дейност / наем на недвижима собственост; такси паркинг и сектори автогара; автогарово обслужване на преминаващи автобуси и др. /	171 хил. лв	4.00 %
3. Приходи от рекламна дейност	20 хил. лв	0.47 %
4. Приходи - други	34 хил. лв	0.80 %
	Общо :	100.00 %

Разликата до размера на Общо приходи по група I от ОПР за 2013 година се получава от други приходи, произтичащи от дейността – застрахователни обезщетения – 1 хил.лв.и прих.от финансираня – 249 хил.лв.

При осъществяването на дейността са извършени разходи както следва / Общо за група I от ОПР /:

Разходи по икономически елементи	2011				2012			
	Сума	На 1 лев приход	На 1 км пробег	Отн. дял	Сума	На 1 лев приход	На 1 км пробег	Отн. дял
	хил лв	лев	лев / км	%	хил лв	лев	лев / км	%
<i>Р-ди за материали</i>	2179	0.534	0.548	46.94	2333	0.553	0.603	49.10
<i>Р-ди за външни услуги</i>	347	0.085	0.087	7.48	343	0.081	0.089	7.22
<i>Р-ди за амортизации</i>	146	0.036	0.037	3.15	108	0.026	0.028	2.27
<i>Р-ди за възнаграждения</i>	1577	0.387	0.397	33.96	1543	0.366	0.399	32.47
<i>Р-ди за осигуровки</i>	304	0.075	0.077	6.55	307	0.073	0.079	6.46
<i>Други разходи</i>	89	0.022	0.022	1.92	118	0.028	0.031	2.48
ОБЩО по гр. I	4642	1.139	1.168	100.0	4752	1.127	1.229	100.0

Разходи по икономически елементи	2012				2013			
	Сума	На 1 лев приход	На 1 км пробег	Отн. дъл	Сума	На 1 лев приход	На 1 км пробег	Отн. дъл
	хил лв	лв	лв / км	%	хил лв	лв	лв / км	%
Р-ди за материали	2333	0.553	0.603	49.10	2310	0.541	0.591	50.56
Р-ди за външни услуги	343	0.081	0.089	7.22	310	0.073	0.079	6.78
Р-ди за амортизации	108	0.026	0.028	2.27	78	0.018	0.020	1.71
Р-ди за възнаграждения	1543	0.366	0.399	32.47	1529	0.358	0.391	33.46
Р-ди за осигуровки	307	0.073	0.079	6.46	303	0.071	0.078	6.63
Други разходи	118	0.028	0.031	2.48	39	0.009	0.010	0.85
ОБЩО по гр. I	4752	1.127	1.229	100.0	4569	1.069	1.169	100.0

Разходите през 2013 година намаляват със 183 хил лева или 3.85 % спрямо предходната 2012 година както следва:

- р-ди за материали с 0.99%
- р-ди за външни услуги с 9.62%
- р-ди за възнаграждения с 0.91%
- р-ди за осигуровки с 1.00%
- р-ди други с 66.95%

Ако разгледаме последователни години:

Разходите отнесени към 1 лев приход се отнасят както следва :

2012г.намаляват спрямо 2011 г с 0,012 лева, а през 2013 година намаляват спрямо 2012 година с 0.058 лв.

Разходите на един км пробег през 2012 година се увеличават спрямо 2011 година с 0,061 лева на км, а 2013 година намаляват с 0.06 лв.на км.спрямо 2012 година.

През 2012 година са продадени 1398 хил.билети и 59 хил.абонаментни карти,а през 2013 година 1395 хил.билети ,и 58 хил.аб.карти.

Отчитайки ситуацията на пазара, нелоялната конкуренция и условията на икономическата криза може да се каже, че това са резултати,които означават,че броя на пътниците в градския транспорт за 2013г.се запазва спрямо 2012година.

ПОКАЗАТЕЛИ	2011				2012			
	Сума	На 1 лев	На 1 км	Отн.	Сума	На 1 лев	На 1 км	Отн.
	хил. лв	приход лв	пробег лв/км	дял %	хил. лв	приход лв	пробег лв/км	дял %
Изминат пробег	3973 х км				3867 х км			
Приходи трансп д/ст	3837	1.000	0.966	84.78	3999	1.000	1.034	85.89
Р-ди за трансп д/ст	4526	1.180	1.139	100	4656	1.164	1.204	100.0
В т ч преки	3234	0.843	0.814	71.45	3427	0.857	0.886	73.60
от тях ел.енергия	126	0.033	0.032	2.78	197	0.049	0.051	4.23
горива	1663	0.433	0.419	36.74	1736	0.434	0.449	37.29
смазочни м-ли	36	0.009	0.009	0.80	31	0.008	0.008	0.67
авт. гуми	52	0.014	0.013	1.15	54	0.014	0.014	1.16
части и м-ли	134	0.035	0.034	2.96	171	0.043	0.044	3.67
амортизации	89	0.023	0.022	1.97	55	0.014	0.014	1.18
персонал	942	0.246	0.237	20.81	984	0.246	0.254	21.13
кондуктори	266	0.069	0.067	5.88	224	0.056	0.058	4.81
сервиз	370	0.096	0.093	8.17	357	0.089	0.092	7.67
общоекспл. р-ди	395	0.103	0.099	8.73	383	0.096	0.099	8.23
административни	261	0.068	0.066	5.77	265	0.066	0.069	5.69

ПОКАЗАТЕЛИ	2012				2013			
	Сума	На 1 лев	На 1 км	Отн.	Сума	На 1 лев	На 1 км	Отн.
	хил. лв	приход лв	пробег лв/км	дял %	хил. лв	приход лв	пробег лв/км	дял %
Изминат пробег	3867 х км				3908			
Приходи трансп д/ст	3999	1.000	1.034	85.89	4048	1.000	1.036	90.70
Р-ди за трансп д/ст	4656	1.160	1.204	100.0	4465	1.100	1.143	100.0
В т ч преки	3427	0.860	0.886	73.60	3432	0.850	0.878	76.90
от тях ел.енергия	197	0.050	0.051	4.23	84	0.020	0.021	1.90
горива	1736	0.430	0.449	37.29	1792	0.440	0.459	40.10
смазочни м-ли	31	0.010	0.008	0.67	35	0.010	0.009	0.80
авт. гуми	54	0.010	0.014	1.16	55	0.010	0.014	1.20
части и м-ли	171	0.040	0.044	3.67	212	0.050	0.054	4.70
амортизации	55	0.010	0.014	1.18	27	0.010	0.007	0.60
персонал	984	0.250	0.254	21.13	1041	0.260	0.266	23.30
кондуктори	224	0.060	0.058	4.81	163	0.040	0.042	3.70
сервиз	357	0.090	0.092	7.67	335	0.080	0.086	7.50
общоекспл. р-ди	383	0.100	0.099	8.23	376	0.090	0.096	8.40
административни	265	0.070	0.069	5.69	159	0.040	0.041	3.60

Със собствени приходи през 2013 година се покриват 90.70 % от разходите за транспортна дейност, при 85.90 % през 2012 година. Специфичното за транспортния отрасъл и по-точно възложените по договор превози е, че разходите са постоянни и са свързани със заложените пробег за обслужване на транспортната схема. От тук следва извода, че е необходим своевременен анализ на разходите, пропътуваните км и реализираните приходи.

Финансово – икономическите показатели, характеризиращи дейността на фирмата имат съответните стойности:

		2011г	2012г	2013г
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	К	- 0075	- 0.069	- 0.014
$K = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби}}$				
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	К	- 2.027	-0.946	-0.392
$K = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}}$				
Коефициент на рентабилност на пасивите	К	- 0174	- 0.159	- 0.029
$K = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}}$				
Коефициент на капитализация на активите	К	- 0197	- 0.620	- 0.149
$K = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}}$				

Анализирайки показателите за рентабилност като количествени характеристики на ефективността на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на реалните активи на предприятието е видно, че надхвърлят обичайните за транспортния отрасъл стойности.

Коефициент на рентабилност на приходите от продажби – / 0,069/, което означава, че всеки 100 лева приходи от дейността са донесли отрицателна рентабилност в размер на 6,9 лева за 2012г., то за 2013 е /0,014/ или на 100 лв. приходи отрицателната рентабилност е 1.40 лв. Имайки в предвид факта, че голяма част от пробег извършен от дружеството е по линии, които се субсидират от правителството, стойността на този показател е напълно логична.

Коефициент на рентабилност на собствения капитал, който отразява възвръщаемостта на собствения капитал при формиране на финансовия резултат за отчетния период е - 0,392.

При осъществяване на стопанската дейност капиталът има две основни функции – осигуряване на средства за развитие на фирмата и гаранционна функция – да служи като обезпечение.

Коефициент на рентабилност на пасивите – /0,029/.
Коефициент на капитализация на активите – /0,149/

Стойността на останалите три показателя изглежда по следният начин:

Коефициент на ефективност на разходите		2011г	2012г	2013г
К =	Приходи	0.937	0.941	0.988
	Разходи			

Коефициент на ефективност на приходите		2011г	2012г	2013г
К =	Разходи	1.066	1.062	1.012
	Приходи			

Изследването на ефективността се извършва с цел да се установи способността на фирмата да генерира приходи от продажби, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи по дейността.

Коефициент на ефективност на разходите – 0,988, което показва, че разходите превишават приходите. В пътническият транспорт /по разписание/ на извършените разходи не съответстват гарантирани приходи. Наблюдаването на този показател е особено важно за оптимизиране на пробегата, който пряко влияе върху величината на разходите.

Коефициент на ефективност на приходите – 1,012, това показва какъв размер на разходите е осъществен от единица приход.

При изчисляване на тези два показателя размера на приходите включва – Всичко приходи – 4523 хил.лв. и Всичко разходи-4579 хил.лв. от ОПР.

Собствените приходи на дружеството през 2013 година представляват 94.2 %, докато приходите от финансиране от бюджета са в размер на 5.8% за текущата година.

Коефициент на обща ликвидност		2011г	2012г	2013г
К =	Краткотрайни активи	0.303	0.261	0.205
	Краткосрочни задължения			

Коефициент на бърза ликвидност		2011г	2012г	2013г
К =	Краткосрочни вземания + Краткосрочни инвестиции + Парични средства	0.196	0.171	0.128
	Краткосрочни задължения			

Показателите за ликвидност като количествени характеристики на способността на предприятието да погасява текущите си задължения с наличните краткотрайни активи има следните стойности:

Коефициент на обща ликвидност – 0,205 - което отразява каква част от пасивите могат да бъдат изплатени с наличните краткотрайни активи.

Коефициент на бърза ликвидност – 0,128 - изразява способността на фирмата да изплаща краткосрочните си задължения с наличните активи.

Коефициент на финансова автономност

$$K = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}}$$

	2011г	2012г	2013г
K	0.078	0.159	0.073

Коефициент на задлъжнялост

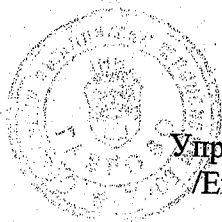
$$K = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}}$$

	2011г	2012г	2013г
K	11.60	6.30	13.63

Показателите за финансова автономност на предприятието като количествени характеристики на неговата независимост от кредитори отразяват съотношението между собствения и привлечения капитал.

Следва да се има предвид факта, че специфичното в обществения превоз на пътници е това, че в момента на предлагане на услугата с цел реализиране на приходи разходите са вече извършени. Текущото наблюдаване и анализиране на икономическата изгода, тоест реализираните приходи е от съществено значение за запазване рентабилността на услугата.

Габрово
20 март 2013г

Управител:.....
/Екатерина Караколева/